

1. Adım Aşağıdaki cümleleri anlamlı bir cümle oluşturacak şekilde bir yargı ile tamamlayınız.

Bugün pazardan elma ve armut
Ahmet arkadaşına bir şeyler
Bizim mahalleye bir işkembeci
Kalemlerini, silgisini ve defterini çantasına
Haftaya seninle birlikte sinemaya
Yaşlı adam ışıklardan karşıya

Türkçe cümlelerin doğal akışında cümlenin sonunda yer alan, cümlenin yargısını bildiren, yüklem görevinde kullanılan; iş, hareket ve durum bildiren sözcüklere **fiil** adı verilir.

Yukarıdaki cümleleri tamamlamak için **fiilleri** kullandık.

2. Adım Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları anlamlı bir cümle oluşturacak şekilde tamamlayınız.

Kahvaltısını yap dükkânın yolunu tuttu.
Arkadaşına doğru koş gitti.
Sınıfa yeni gel öğrenciyi çok secdik.
Karşıdan karşıya geç kadınla çarpıştım.
Bu iş, bit tüken bir işkenceye dönüşüyordu.
Eve uğra sakın buraya gelme.
İşin bit bit bize katılırsın.
Okula git matematik öğrenemezsin.
Üniversite oku için yurt dışına çıktı.
Onunla konuş İçin yanına gittim.

Türkçede fiillerden belirli eklerle türeyen, cümle içerisinde isim, sıfat, zarf görevlerinde kullandığımız fiile benzeyen özel bir sözcük türü vardır. Bu sözcüklere **fiilimsi** adı verilir.

Yukarıdaki cümleleri **fiilimsi eklerini** kullanarak tamamladık. Tamamladığımız bu sözcükler fiilimsiler olarak adlandırılır.

3. Adım

Aşağıdaki cümlelerin içerisinde **fiile benzeyen** sözcüklerin altınız çiziniz.
Bu adımda ipucu olarak cümlenin en sonunda yer alan yüklemli eyleyi diğer sözcüklere bakabilirsiniz.

Bu günlerde herkes gitmek istiyor.
Okuması vardı, yazması azdı.
Ana oğul, yeni kiraladıkları eve bir pazar günü taşındılar.
Kendileriyle ahbablık edecek dostlar arıyorlardı.
Yoldan geçenleri gözlüyordu.
Millet tütün paralarını alınca borcunu öder.
Çocuk köşeyi dönerken ana arkasından su içmeye gitti.
Rızam olmaksızın sana varan sevgili kızım bana döndü.
Ali uyanmadan kimse ses çıkarmasın.
Eski günlerimizi hatırladıkça gözlerim doluyor.

İSİM - FİİLLER

Fiillere **-me, -mek veya -iş** eklerinin gelmesi ile oluşur.
Bu ekler, ses uyumuna **-ma, -mak, -ış, -uş, -üş** şeklinde uyarlar.
Aklımızda **ma-ış-mak** (mayışmak) şeklinde tutabiliriz.

SIFAT - FİİLLER

Fiillere **-en, -esi, -mez, -ar, -di(k), -di(ği), -ecek ve -miş** eklerinin gelmesi ile oluşur.
Bu ekler de çoğu ekte olduğu gibi ses uyumlarına uyarlar.
Aklımızda **-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş** (anası mezar dikecekmiş) şeklinde tutabiliriz.

ZARF - FİİLLER

Fiillere **-esiye, -ip, -meden, -ince, -ken, -eli, -dikçe, -erek, -ir ... -mez, -diğinde, -e ... -e, -meksizin, -cesine** eklerinin getirilmesiyle oluşturulur.

4. Adım

Yukarıda üç fiilimsi türünün de aldığı ekler verilmiştir. Aşağıda fiile benzeyen sözcüklerin yani **fiilimsilerin altını çizip aldığı eklere bakarak** hangi fiilimsi türü olduğunu tespit edip altına yazınız.

Bu günlerde herkes gitmek istiyor.
Okuması vardı, yazması azdı.
Ana oğul, yeni kiraladıkları eve bir pazar günü taşındılar.
Kendileriyle ahbaplık edecek dostlar arıyorlardı.
Yoldan geçenleri gözlüyordu.
Millet tütün paralarını alınca borcunu öder.
Çocuk köşeyi dönerken ana arkasından su içmeye gitti.
Rızam olmaksızın sana varan sevgili kızım bana döndü.
Ali uyanmadan kimse ses çıkarmasın.
Eski günlerimizi hatırladıkça gözlerim doluyor.
Bu günlerde herkes gitmek istiyor.
Haline acıyarak onu yanına almıştı.
Hızla koşarak yanından uzaklaştık.
Hikâyeyi araştırmak, güzel bir dille anlatmak istedi.
Bilindik şeyleri anlatmaya devam etti.
Yaz gelince kuraklık da baş göstermişti.
Onu görür görmez boynuna sarıldı.
Çocukken buna şaşırmamak elde değildi.
Çizdiğimiz tüm resimler sergilendi.
Duygularını birer düşünce saymaktan çekinmedi.

Klasikhoca.com

SINAVLAR DEĞİŞSE DE SORULAR HEP KLASİK!

5. Adım Aşağıdaki cümlelerin içerisinde bulunan fiilimsileri altını çizerek tespit edip cümlede hangi fiilimsi türüne ait fiilimsiler olduğunu işaretleyiniz.

	İsim - Fiil	Sıfat- Fiil	Zarf - Fiil
Öğretmen ödevini haftaya <u>bitirmesini</u> istedi.	x		
Okul <u>başlamadan</u> alışverişe <u>çıkma</u> gerekiyordu.	x		x
Yaz sonu mahsulün tümünü toplayıp götürdüler.			
Yanmış kağıtların arasında ismi yazılıydı.			
Buraları tek başına gezmek ne büyük saadet.			
Bahçeli bir köşk tutmak için emlakçıya uğradı.			
Uzaklara gitme fikrini aklından çıkarmaya çalıştı.			
Yapımı biten oyuncak bebekleri paketledi.			
Dönülmez akşamın ufkundayım.			
Yakamozlara bakarak yürümeye devam etti.			
Gittiği her yerde bir şeyleri unutuyordu.			
İki kere düşünmeden cevap vermeyin.			
Eve gidince olanları anlatacaktı.			
Sol gözünü kırparak sordu.			
Ekmeği geveleyip yutmaya çalıştı.			
Soru sormaktan kendini alamıyordu.			
Keyfi yerinde olanlar denizin yolunu tutmuştu.			
İçi geçmiş meyveleri bir kenara ayırdı.			
Onun sayesinde kitap okumaya başladım.			
Zihnimize işlerlik kazandırarak onu geliştirmeliyiz.			
Dalgaların önünde direnenler yarışı kazanacak.			
Etrafını saran toz bulutundan kurtulması zordu.			
Hakkımda onca iltifat duyunca çok sevindim.			
Katıldığı TV programını ailecek izledik.			

Kalıcı İsim Olan Fiilimsiler

Dilimizde bazı fiilimsiler zamanla bir nesnenin ismi olarak kullanılıp bir nesneye ad olmuşlardır. **Çakmak, kazma, ekmek, yakacak** gibi.

Fiilimsilerin Cümlede Üstlendiği Görevler

Fiilimsiler cümlede **isim, sıfat ve zarf** görevinde kullanılırlar. Bu yüzden isim -fiil, sıfat - fiil, zarf - fiil şeklinde isimlendirilip üçe ayrılırlar.

Adlaşmış Sıfat - Fiiller

Bazen sıfat - fiillerden sonra gelmesi gereken isim düşer. Buna adlaşmış sıfat nedir: Yoldan **geçenleri** (geçen insanları) gözlüyordu.

6. Adım Aşağıdaki cümlelerde yer alan kalıcı isimlerin ve fiilimsilerin altını çiziniz.

Kurban Bayramı'nda kavurma yapmak adettendir.
Gelirken kasaptan iki kilo kıyma alacaktın.
Ceketinin cebinden hızlıca çakmağını çıkardı.
Kazma ile küreği yanında getirmeyi unutma.

7. Adım Aşağıdaki cümlelerde yer alan sıfat - fiillerin bir ismi niteleyip nitelemediğini kontrol ediniz.

	Evet	Hayır
Keyfi yerinde olanlar denizin yolunu tutmuştu.		
Keyfi yerinde görünen çocuk birden hüzünlendi.		
Dalgaların önünde direnenler yarışı kazanacak.		
Ezilen buğdaylar çuvala kondu.		
Su önüne kattığını sürükleyip götürdü.		
Önüne kattığı koyunları çayırılığa doğru götürdü.		

Fiilimsiler Yüklem Olabilir mi?

Fiilimsileri öğrenmeye başlarken fiilimsiler ile yüklem olan fiilleri birbirinden ayırt edebilmek adına cümlelerin yüklemeleri dışında fiile benzeyen sözcükler arıyoruz FAKAT **isim - fiil ve sıfat - fiiller de Türkçede yüklem olarak kullanılabilir.**

Fiilimsilerin yüklem olarak kullanıldığı örnekler, MEB'in hazırladığı hiçbir fiilimsi sorusunda yer almaz. Yine de ileride cümle türleri konusunda bu bilgiye ihtiyacımız olacağından bilmemizde fayda var.

8. Adım Aşağıdaki cümlelerin yüklemlerinde yer alan fiilimsilerin türünü belirleyip altına yazınız.

Hayatta en güzel şey kitap okumaktır.
Onun en sevdiğim huyu çiçekleri sevmesidir.
Onlar kargaşa çıkartmaya çalışanlardı.
Hemen hemen hepsi ödevlerini yapmayanlardı.

9. Adım Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları çözünüz.

Zarf - fiiller, fiillerin durumunu veya zamanını bildirerek cümleye durum ya da zaman anlamı katarlar. Zarf - fiilin cümleye kattığı anlam fiile "Nasıl?" ve "Ne zaman?" soruları yöneltilerek bulunabilir.

1. Açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf - fiil cümleye durum anlamı katmıştır?

- A) Yıldızları takip ederek yolunu bulabildi.
- B) Bahar gelince içime bir huzur doluyor.
- C) O gittiğinde bu kadar üzülmemiştim.
- D) Evden çıkınca ilk işi oraya gitmek olur.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük kalıcı isimdir?

- A) Buğday ekmek için tarlayı sürdüler.
- B) Ceketinin cebindeki çakmağı çıkardı.
- C) Bisikletin tekerine çomak soktu.
- D) Tarla kazma işini kadınlar üstlendi.

3 . "Öğrenciler koştu." cümlesinde "koştu" sözcüğü çekimli bir fiildir ve cümlenin yüklemidir.

"Koşan öğrencileri uyardı." cümlesinde "koşan" sözcüğü fiil anlamını korumakla birlikte sıfat görevinde olduğu için sıfat - fiildir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat - fiil kullanılmıştır?

- A) Bu güzel çiçekler balkona çok yakışacak.
- B) Çiçek isimlerini bilmeyen bir nesil yetiştiriyor.
- C) Hiç durmadan ve arkasına bakmadan ilerliyor.
- D) Son zamanlarında bahçe işleri uğraşır olmuştu.

Son Adım

Fiilimsiler konusu ile ilgili beceri temelli sorulardan oluşan Pekiştiren Test ve kazanım temelli testlerden oluşan Ölçen Test serilerini çözüp LGS'ye hazırlan.

Aşağıdaki karekodu okutarak ilgili testlere ulaşabilirsiniz.

[Ölçen ve Pekiştiren Kazanım Testleri](#)

[2016 8.Sınıf Kazanım Testleri](#)

[2017 8.Sınıf Kazanım Testleri](#)

[2018 8.Sınıf Kazanım Testleri](#)

